

Stalltipset

www.delaval.com

1 • 2019

Sid 12-13
På Annrås gård
effektiviseras
verksamheten
i genomtänkt takt.

Sid 6-9
Dags att se över
sina elstängsel.
Se nyheter och
erbjudanden.

Sid 4-8
DeLaval VMS™ V300
nu ute på gårdar.
Mjölksproducenter
berättar.

 DeLaval

2018 blev året DeLaval lanserade en ny generation mjölkningsrobot DeLaval VMS™ V300 och 2019 är året vi ser hur ni tar emot den. När detta skrivs har 19 gårdar i Sverige redan börjat mjölka med V300 och många, världen över, väntar otåligt på att DeLavals fabrik i Tumba ska producera just deras maskin.

Nu har också Stalltipset fått komma ut och besöka några av dessa gårdar och vi får bekräftat att VMS V300 mjölkar snabbare och bättre och att även korna gillar den ännu bättre än den tidigare modellen.

Men vi lanserade fler nyheter 2018. I denna tidning kan ni läsa om Hemdarve gård som använder DeLaval OptiDuo™ för att förbättra utfodringen. Ni kan läsa om hur Odensviholm effektiviserar sin gödselhantering med vår gödselseparator och många andra reportage från fantastiska svenska gårdar.

Det har varit en förmån att få besöka er alla som medverkat och ni andra, som inte är med denna gång, önskar jag en riktigt trevlig lässtund. Brygg en kopp kaffe, hitta något gott i skafferiet och ta en Stalltips-paus.

Hälsningar
Eva Mårtensson
Informationsansvarig
DeLaval Sales AB

Stalltipset 1 • 2019

Stalltipset ges ut av DeLaval Sales AB,
BOX 21, 147 21 Tumba

Ansvarig utgivare: Eva Mårtensson

Redaktionskommitté: Hans Andersson, Susanna Berg, Mats Ingemansson, Eva Mårtensson, Michael Sandström

Bild på förstasidan: Familjen Sandén på Arnås gård.

Foto: Michael Sandström

Denna tidning är tryckt på miljövänligt
papper

#teambible

Tävla med DeLaval!

Produktionstävlingar - kan andra så kan du!

Som kund hos DeLaval är du en del av ett team, **#teambblue**, som värnar om professionell mjölkproduktion och djurhållning. Tillsammans utvecklar vi den för att hela tiden nå längre och samtidigt bibehålla balansen mellan god djurhållning med friska djur och en lönsam, hållbar affärsverksamhet.

Att vara en del av **#teambblue** innebär att dela med sig och lära av varandra. Här i Stalltipset får mjölkproducenter möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter till andra. Vi vill verka för att alla ska bli inspirerade att nå och överskrida sina mål.

DeLaval VMS 2-tonsklubb startades 2009. Då var drömgränsen 2 ton i produktion per dygn i en robot. Idag, 10 år senare, finns det VMS-ägare som når långt över 3 ton per dygn.

Vi hoppas och tror att 2-tonsklubben varit en sporre där VMS-ägare inspirerat varandra att se över sin verksamhet och bli lönsammare men nu försvinner 2-tonsklubben och 2019 blir det istället produktionstävlingar **#teambblue**.

Vi utökar till 3 olika tävlingskategorier så att även du som har mjölkningsstall eller nya generationens mjölkningsrobot VMS V300 ska kunna tävla.

Instruktion om hur du hittar siffrorna i DelPro Farm Manager hittar du på vår hemsida www.delaval.com/sv/om-delaval/teambblue

Visa andra att gränserna bara finns i sinnet

För alla med
DelPro Farm Manager
oavsett mjölkningsanläggning

Uppnå minst 35 kg i snitt per
ko över 30 dagar

För alla med
VMS Classic

Uppnå minst 2 000 kg i snitt
per ko över 30 dagar

För alla med
VMS V300

Uppnå minst 2 500 kg i snitt
per ko över 30 dagar

**Alla som uppnår miniminivån får diplom och årets gåva.
10-i -topp utses i slutet av september och de får broderade **#teambblue**-västar.
Skicka anmälan till eva.martensson@delaval.com**

I samband med Elmia 2018 firade vi mjölkproducenter som anmält sig till 2-tonsklubben alla 10 år. Fantastiskt!

Representanter från gårdarna: Hemdarve, Nycklerör, Blekene Lantbruk, Bänaredsbergs Lantbruk, Reftete Prästgård. Även Ängsbo har varit med i 10 år men kunde inte närvara. Med på bild är även Bjäragården som har varit etta på 7-dagars 10-i-topp listan under 2018. Vi tackar för engagemang och gratulerar till deras fantastiska produktionsresultat

Generationsskifte på robotgård gav mer mjölk direkt.

DeLaval

Fakta om

GUNNARÖDS GÅRD
Stockamöllan, Skåne

Ägare: Carina och Alvar Sonesson
Anställda: 1 hel- och 1 halvtids-tjänst

Antal djur: 130 mjölkande
Avkastning: 34 kg/ko/dygn

Typ av kotrafik: Styrd
Första VMS installerade: 2005
VMS V300 installerad: 2019

Carina och Alvar Sonesson på Gunnaröds gård är rutinerade vad gäller robotmjölkning. De installerade sina första DeLaval VMS™ redan 2005 och det har de inte ångrat. I januari blev det generationsskifte på gården då familjen bytte sina VMS Classic mot den nya generationen robot, DeLaval VMS V300. En vecka efter skiftet är resultatet 2-3 kg mer mjölk i snitt per ko och dygn.

Smidigt robotbyte

– Vi hade haft våra gamla robotar i 13 år och de har gått i princip dygnet runt och har mjölkat ca 700 000 gånger var under den tiden. Det är imponerande att tänka på vilken driftstid en mjölkningsrobot faktiskt har. En traktor till exempel kommer ju inte ens i närheten av de siffrorna. Jag tycker att det är mjölkningsrobotarna som är det som är mest motiverat att lägga pengar på om man måste välja, säger Alvar. **Jan-Inge Tuve** från DeLaval är bra att ha att göra med och projektet har fungerat bra både före och under själva installationen.

Skiftet tog totalt två dagar. Den första roboten lyftes ut kl 09.00 och den nya började mjölka kor kl 19.00. Då fick vi spannmjölka 30 kor. DeLaval hade med sig en spanmaskin och min dottern **Matilda** tog hand om arbetet.

– Dagen efter byttes den andra roboten ut och det tog bara fem timmar och då behövde vi inte mjölka några kor

på annat sätt. Bytet gick smidigt och proffsigt till, berättar Alvar. Det är en hel del nytt att sätta sig in i. Carsten Knudsen från teknisk support introducerade oss till det nya i **driftsledningssystemet DelPro**. Det var många nya funktioner jämfört med tidigare.

Nya rutiner måste sätta sig

– Jag vet att det finns enormt mycket att arbeta med i driftsledningssystemet, säger Carina, vi hade en person från DeLaval här som hjälpte oss med att optimera inställningar för några år sedan och det var mycket värdefullt. Utmaningen är dock att hitta tiden som behövs för att verkligen gå på djupet och våga testa nya inställningar och rutiner. Det är något jag vill lägga fokus på det nu när vi har nya möjligheter i den nya generationen.

Carina är den som jobbar mest med djurdata och Alvar jobbar mer med det tekniska i driftsledningssystemet, dvs hur väl roboten fungerar etc. Dottern

Gårdsbutik på Gunnaröds gård

Gården har flera ben att stå på. Denna fina byggnad har inretts till gårdsbutik med försäljning av kött, mjölk och bröd under fredagar och lördagar. Mjölkautomaten är öppen alla dagar. Öppettider kan också hittas på Gunnaröds hemsida.

Från vänster Matilda, Carina och Alvar Sonesson i det luftiga stallet.

Matilda jobbar ett par dagar i veckan hemma på gården och sonen Måns hjälper också gärna till med det han kan.

Så mycket bättre är VMS V300

Carina och Alvar listar det som de kommer på är bättre med VMS V300:

- Vi har cirka 60 kor per robot och då har vi 25% ledig kapacitet. I Classic hade vi inte så mycket ledig kapacitet.
- De nya robotorna är mycket snabbare, ca en minut kortare mjölkningstid per ko.
- De verkar mjölka ur bättre. Vi har haft igång de nya i en vecka och vi ser redan en ökning på 2-3 kg per ko per dygn och ligger nu på ca 34 kg per ko.

Bygga för framtiden är inte alltid lätt

Ledig kapacitet i roboten betyder att det finns utrymme att mjölka fler kor men tyvärr finns det inte plats i stallet just nu. Familjen har massor med idéer för

framtiden. Det gäller dock att verkligen tänka rätt och det är inte det lättaste för vem vet vad som händer i framtiden. Carina berättar att när det befintliga stallet byggdes, för 25 år sedan, så planerades det för att mjölka i grop.

När de sedan skulle installera robotar så gick det visserligen bra men planlösningen är inte helt optimal. Det är naturligtvis omöjligt att gardera sig för framtida utveckling men det

gäller att tänka till både en och två gånger innan man bestämmer sig för om och hur en utbyggnad ska göras. Både dottern Matilda och sonen Måns är mycket intresserade av att arbeta på gården så det gäller att tänka på att det ska vara lätt för dem att eventuellt ta över någon gång i framtiden.

Vy över stallarna från familjens bostadshus.

DeLaval distriktschef i området

Jan-Inge Tuveesson är kontaktperson för DeLaval i området.
Telefon: 070-340 3792
E-post: janinge.tuveesson@delaval.com

Korna har blivit lugnare och mer sociala tycker Madeleine Karlsson.

– Om korna får välja själva så vill de bli mjölkade i robot!

Fakta om

Kättestad Gård
Linköping, Östergötland

Ägare: Mats och Niklas Jonasson
med sambo Madeleine Karlsson
Antal djur: 228 (mål 240) mjölkande
Avkastning: 10 500 ECM
Typ av kottrafik: Fri kottrafik
VMS V300 installerad: 2019

Det säger **Madeleine Karlsson** på Kättestad gård.

– Jag säger så därför att jag ser hur mina kor betar sig nu jämfört med när vi mjölkade i grop. Det har bara gått några månader men jag ser stor skillnad. De är mycket lugnare och har också blivit lekfullare. Jag kan se hur de busar runt i stallet på ett sätt som jag inte sett förut.

För korna betydde en människa i stallet förut att de blev tvungna att resa sig för att bli mjölkade, så de blev ofta lite stressade när man gick runt i stallet. Nu är de hur lugna som helst och man får gärna klia dem lite när man går förbi. Jag ville verkligen att vi skulle byta till robot just för kornas välmående och det har blivit ännu bättre än jag förväntade mig, berättar Madeleine.

Fyra stycken DeLaval VMS™ V300 finns nu på gården

Mats och Niklas Jonasson berättar att tankarna på robot hade funnit i flera år. Deras mjölkningsstall började bli slitet och behövde antingen renoveras eller bytas ut. De hade problem med att hitta kompetent personal vilket gjorde att robot kändes som det mest attraktiva valet vid utbyte. Det var dock mycket som skulle falla på plats innan de kunde skrida till verket. Dels jobbade de med att ställa om

till Eko och dels hade banken en del förväntningar innan de gick med på att finansiera.

– Nu är vi glada för att vi var tvungna att vänta för det gjorde att vi kunde köpa fyra stycken av den nya generationen robot, DeLaval VMS V300, säger Niklas.

– Ja, säger Mats, Det blev DeLaval men det var ett inte ett helt självklart val för oss. Vi funderade även på ett annat märke. Det som till slut avgjorde var servicen. Vi visste vad vi skulle få för servicepersonal hos DeLaval och det var viktigt. Vi blev också imponerade när vi fick se den nya roboten på en gård vid Bollnäs tillsammans med Anders Bergstrand från DeLaval. En annan avgörande sak var helhetsofferten, att vi fick veta vad totalkostnaden skulle bli. DeLaval kan ta ansvar för helheten och det tyckte vi blev smidigare.

Mats med
ännu en
social ko.

Från vänster:
Madeleine Karlsson,
Nicklas Jonasson, Mats
Jonasson och Anders
Bergstrand (DeLaval)

Utmaning att bygga och mjölka i samma stall

Familjen har dock haft en jobbig byggperiod. Det är inte lätt att bygga i ett stall där man samtidigt har mjölkproduktion igång. Djuren verkade som tur var inte bli nämnvärt störda, de tog det lugnt och tappade inte i produktion men det krävdes en noggrann plan över varje byggmoment som skulle genomföras och analyser hur det påverkade driften. Transportvägarna för djuren till mjölkstallet med 2 x 12 platser måste hela tiden vara fria från byggmaskiner och material.

Den 6e november mjölkades de flesta korna in i tre robotar. Då mjölkades fortfarande ca. 30 i gropen. Direkt på det började arbetet med att ta bort en samlingsfälla och förbereda för den fjärde roboten som skulle vara klar att ta emot kor innan jul.

– Det lyckades, men första månaden innebar det otroligt mycket jobb. Vi var flera på plats i ladugården dygnet runt. Det var mycket fösa djur och lära dem att gå i roboten. I och med att det var så många djur, flera robotar och fri kotrafik så blev det kämpigt och inte mycket sömn, berättar Niklas.

Nu börjar det flyta på bättre och vi ser att produktionen har ökat, från 36 kg i snitt till 42 kg. Det blir 15% ökning och det tycker vi är riktigt bra. Det beror delvis att vi har ett fullfodermix med mycket helsäd som vi tror spelar in men också på att roboten mjölkar riktigt bra och att korna nu blir mjölkade mer än 2 gånger per dygn, säger Niklas.

Viktigt att sätta mål

Gården har några tydliga mål att arbeta mot den närmaste tiden:

1) Öka produktionen

När gården gick över till eko sjönk produktionen från 12 500 ECM till 9 800 ECM. Trenden har nu vänt, vi är uppe på 10 500 ECM och målsättningen är nu att jobba sig upp till 11 500 ECM. Produktionen per robot ligger idag på ca 2,5 ton per dygn och robot och det finns kapacitet för mer för de har långt ifrån fullt med kor. De ligger på ca 2,4 mjölkningar per ko och vill upp till 2,8 per ko.

2) Minska antalet arbetstimmar

En period tog det 4 timmar per dag att mota kor, det var mycket, men nu flyter det mycket bättre och vi ser att korna börjar förstå hur det ska gå till. Med fri kotrafik och fullfoder är det viktigt att balansen är rätt. Just nu är givan på foderbordet för kraftig, den innehåller mycket helsäd på grund av förra årets torka. Korna har därför inte så brått att gå till roboten men det bör bli bättre under nästa säsong.

Råd till dig som planerar att bygga

Här följer Mats och Niklas råd till kollegor som går i byggtankar utifrån nyligen upplevt projekt:

- Ha inte en för tajt tidsplan. Det är frestande att försöka skynda på men det är viktigare att saker verkligen får komma på plats i rätt ordning så att det blir bra direkt.
- Vänta med att mjölka in tills nya mjölk tankar/buffert tankar är på plats.
- Var beredda på mycket jobb de första veckorna, i alla fall om ni har så många kor som vi. Ta in extra resurser under den tiden om möjligt.
- Tänk igenom kotrafiken nog. Om ni bygger nytt så planera breda gångar. Vi byggde i befintligt stall och vi känner att gångarna nog är lite för trånga för optimal kotrafik.

För den som vill bygga och som väger mellan grop eller robot så finns det naturligtvis fördelar med båda systemen. Grop är mer flexibelt vad gäller antal kor men robot är ändå vinnare om man tänker på djurvälstånd. Det blir en mycket lugnare miljö och djuren kan leva i sin egen takt. Både Madeleine och Niklas instämmer i att robot känns helt rätt för djuren.

Fakta
om

HEMDARVE GÅRD
Silte, Gotland

Ägare: Leif Claesson
Anställda: Jonas och Robert Claesson
Antal kor: 190 mjölkande
Avkastning: 34 kg/ko/dygn
Typ av kotrafik: styrd
VMS Classic installerade: 2007

En maskin som sparar arbetstid, ökar produktionen och har så kort avskrivningstid! Klart att jag köpte en OptiDuo!

– Vi var på Elmia Lantbruk, jag fick syn på OptiDuo och slog till direkt. Det var faktiskt ett impulsköp, skrattar Leif Claesson på Hemdarve Gård på Gotland.

Leif har köpt en DeLaval OptiDuo™ som både flyttar fram fodret på foderbordet och som även mixar om det så att det blir aptitligt för korna. Stallet rymmer 190 kor och foderbordet är 100 meter långt. Leifs son Jonas var tidigare den som puttade fram fodret med hjälp av en liten lastare. Den används dock även till andra sysslor och det var ibland mycket jobb att få den tillräckligt ren att putta foder med. Det, i kombination med

att andra sysslor behövde prioriteras, så blev det lätt att foderputtandet inte blev gjort tillräckligt ofta eller tillräckligt regelbundet.

Är du nöjd med ditt impulsköp?
- Absolut är jag det. För hände det att korna inte nådde fodret och de stod och väntade på fodervagnen vilket hämmade kotrafiken.

Vi mjölkar med två DeLaval VMS och efter utfodringen blev det rusch till robotarna och köer till kraftfoderstationerna. Nu är kotrafiken jämnare och det flyter på mycket bättre.

Gick den bra att installera?

- Det tog två dagar att få det klart och jobbet gjordes av en servicetekniker och en person från Teknisk support. Mest tid tog naturligtvis att installera induktionslinan eftersom vi har ett så långt foderbord. Resten gick fort. En utmaning hos oss är att OptiDuon utgår från ena sidan av stallet och distributionsvagnen från den andra så tiderna måste programmeras noga så att det inte blir någon krock. Det har hänt en gång men vi har larm både på OptiDuon och på vagnen så vi kommer att veta om det händer. Båda maskinerna stannar direkt vid kontakt så det blir ingen skada men det blir ju lite tidsförlust.

Vad är det bästa med DeLaval OptiDuo™?

- Vi ser att mjölkproduktionen har ökat med ca 1 kg mjölk per ko och dag och då har maskinen bara varit igång drygt en vecka. Jag skulle säga att det är få

maskiner inom lantbruk som har så kort avskrivningstid som en DeLaval OptiDuo. Dessutom slipper Jonas köra med lastaren och jobbet blir gjort på bestämda tider. Det är perfekt.

Ni har ingen kraftfoderficka på OptiDuon, varför inte?

- Nej, jag tyckte inte att det behövdes eftersom vi har kraftfoderstationer åt de mjölkande men nu överväger jag ändå att beställa en och använda det till att ge energifoder till de kor som snart ska kalva. Jag tror att det blir en bättre lösning än att ge dem det fodret i en foderautomat. Jag har fått veta att det går att programmera in att fodret i kraftfoderfickan bara levereras på den del av foderbordet man själv väljer. Sinkorna har en egen avdelning så det blir enkelt att lösa. Då får jag ännu mer nytta av OptiDuon, avslutar Leif.

DeLaval distriktschef i området

André Johansson är kontaktperson för DeLaval på Gotland.
Telefon: 070-6990539
E-post: andre.johansson@delaval.com

Leif installerade robot i befintligt stall

- Jag tror att många känner att de måste bygga nytt stall om de vill gå över till robot. Vi lät installera två robotar i vårt befintliga stall och vi har dessutom kvar mjölkningsstallet. Det fungerar mycket bra och vi höll investeringskostnaden på en nivå som vi var bekväma med. Jag tycker inte att man ska vara rädd att installera robot i ett befintligt stall.

Hemdarve gård producerar mycket mjölk. De har anmält sig till 2-tonsklubben varje år den har funnits. Det finns plats för #teambblue-diplom också.

Utfodringsanläggningen som kan ge en ökad produktion på upp till 1000 kg ECM per ko!

Fakta om

BANDENE, GÅRD
Färgelanda, Dalsland

Ägare:

Jan-Olof och Lena Johansson

Antal djur: 110 årskor

Avkastning: 10 000 kg ECM

Typ av kotrafik: Styr

VMS Classic installerade: 2012

En dimmig dag i Dalsland besöker vi Bandene gård som ligger på en kulle.

- Vår nya utfodringsanläggning med mixer, transportör och distributionsvagn löste flera olika problem som vi haft de senaste åren, inte minst får vi nu sova om nätterna, berättar **Jan-Olof Johansson**.

Jan-Olof och **Lena Johansson** driver gården Bandene i samarbete med Jan-Olofs bror **Peter** som äger en annan gård i närheten. 2012 investerade familjen i ett nytt stall med en robot. Det är en stor investering och för att hamna på en belåningsnivå som de kände sig bekväma med valde de att börja med en enkel utfodringsmodell med upprullare för ensilagebalar samt kraftfoderstationer.

Korna lekte med fodret

Det innebar mycket manuellt arbete med att köra balar fram till upprullaren flera gånger per dag men det var Jan-Olof inställd på och upplevde därför till en början inte det som något problem och produktionen flöt på. Ett irritationsmoment var dock att gången vid foderbordet ofta var full med ensilage eftersom korna kastade runt det långstråiga fodret. Det blev en del jobb att få bort det från gångarna och det var ju foder som gick till spillo.

Nattsömnen blev lidande

Efter några år så kunde familjen konstatera att det fanns förbättringsmöjligheter. Korna producerade 9 500 kg ECM och det gick inte att få upp dem högre. Trots att de utfodrade så sent som 23.00 på kvällarna så var foderbordet helt tomt kl 05.00 när de kom ut till stallet. Det gjorde också att det var många omjolkade kor på kö på morgonen, de gick helt enkelt inte rundan via foderbordet nattetid eftersom de visste att det var tomt. – Vi började gå ut och köra upprullaren klockan ett på natten. Det gjorde att mjölkningen gick bättre och det var färre omjolkade på morgonen men nattsömnen blev naturligtvis lidande och det gick inte i längden, konstaterade Jan-Olof.

Till slut kontaktade Jan-Olof **Jan-Erik Ström** som är säljare för DeLaval i Dalsland för att få hjälp med en lösning. Jan-Erik föreslog den enklaste varianten av utfodringsystemet

Funderar du också på att se över din grovfoderhantering?

Vår planeringsbok för grovfoderhantering hjälper dig med råd om hur du kan förbättra foderhanteringen på gården. Beställ ditt eget exemplar genom att skicka ett mail med rubriken "Grovfoderhandbok" samt ditt namn och din postadressadress till: sverige.info@delaval.com

Optimat som består av en stationär mixer, en transportör och en distributionsvagn. Med det systemet kan man programera så att foder distribueras så många gånger per dygn man önskar.

– Jag var först tveksam för vi var mer inne på en skrapa för att få fram fodret till korna på ett bra sätt men Jan-Erik tyckte att jag skulle ringa till en gård som har den här lösningen med mixer och distributionsvagn. De var så nöjda på den gården att jag blev övertygad. Det ångrar jag inte en sekund nu. Det har verkligen blivit bra. Mixern skär ner fodret till rätt längder som gör att det är lätt för korna att äta. Nu får de i sig allt och inget hamnar längre i gången. Vagnen går åtta gånger per dygn och fodret läggs i en sträng som är lätt att sopa fram. Jag behöver bara fylla på rundbalar i mixern en gång per dygn. Jag behöver inte gå upp på nätterna längre.

Jan-Olof räknar med att investeringen ska vara återbetald på 10 år men säger också att det nog kan gå fortare om det blir bra skördar i år och om mjölkpriset håller i sig.

Producerar korna mer mjölk nu?

– Jan-Erik ”lovade” att det skulle bli 1 000 kg mer mjölk per ko men där är vi inte riktigt ännu, skrattar Jan-Olof. Just nu har produktionen ökat med ca 500 kg per ko. Det är dock inte Jan-Eriks fel att det inte är mer. Vi har helt enkelt för lite grovfoder på grund av förra årets torka för att vi ska kunna maximera produktionen. Men det är inte omöjligt att det kan bli så mycket som 1 000 kg mer senare i år. Jag hoppas på det.

Lena är den som är mest inne i driftsledningsprogrammet och håller koll på mjölkningar och kokö. Hon såg en tydlig förändring när nya utfodringsystemet kom på plats. Innan låg antalet mjölkningar per ko och dygn på 2. Det gick snabbt upp till 2,4 och ligger där ännu trots att det är ganska många som är sent i laktationen.

En jämnare mjölkproduktion

Produktionen är också jämnare över tid tack vare att de kan blanda balar från olika skördar och få ett foder som håller samma näringsvärde. Det är också bra

för korna att få foder på exakt samma tider varje dygn.

– När vi körde manuellt kunde tiderna variera ganska mycket under dagen och vi ser ju nu att regelbundna tider verkligen ger bättre resultat. Att automatisera utfodringen var helt rätt beslut, konstaterar både Jan-Olof och Lena.

DeLaval distriktschef i området

Jan-Erik Ström är kontaktperson för DeLaval i området.

Telefon: 073-153 6357

Mail: jan-erik.strom@delaval.com

Utfodringsanläggningen blev ett lyft för gården på många sätt.

Vi får utveckla en verksamhet vi brinner för – det så vi vill leva!

Pontus och Wilma framför distributionsvagnen

Pontus och Mathilda Sandén är ett ungt par som driver gården Anrås Lantbruk som ligger i Bohuslän. Huvudverksamheten är mjölkproduktionen med 50 kor i ett uppbundet stall och som hobbyverksamhet, som Mathilda kallar det, har de 60 får av köttras.

Driva lantbruk är ett kall

Pontus och Mathilda, med barnen Wilma 2 år och Arwid 5 månader, tillhör den unga generationen av lantbrukare som verkligen brinner för att bedriva lantbruk och mjölkproduktion.

– Det är väl som ett kall och dessutom trivs vi mycket bra med att vara egenföretagare och att driva verksamheten framåt, säger Mathilda med ett stort leende.

Paret sätter mål för verksamheten och har fokus på resultat. Pontus berättar att avkastningen nu ligger på 10.800 kg ECM vilket han är nöjd med. Han har också börjat seminera själv vilket har givit ett väldigt bra resultat när det gäller att få korna dräktiga.

Viktigt att lägga tid på rätt saker

Stallbyggnaden är från 1994. Då brann den ursprungliga gården ner och istället byggdes det så modernt som man kunde på den tiden. Stallet är ljust och har bra ventilation inredningen är av typ kortbås och det finns plats för rekryteringsdjuren i samma stall.

Stallet har moderniserats genom åren och en viktig investering anser paret vara den automatiserade utfodringen. De har en kraftfodervagn och en självlastande uppullare

Stallet från 1994 är ljust och har bra ventilation. Familjen arbetar kontinuerligt med moderniseringar.

Från vänster Pontus, Mathilda med barnen Wilma och Arwid samt servicetekniker Rolf Lilja.

som underlättar utfodringen och sparar mycket arbetstid och kraft jämfört med manuell foderdistribution. Kraftfodervagnen går fem gånger/dygn vilket ger en jämnt fördelade givor som är bra för kornas våmhälsa.

De har också uppgraderat sin mjölkkningsanläggning med den senaste modellen av mjölkkningsenhet, DeLaval Blue, som har både automatisk avtagning, mjölmängdsindikering och Duovac-funktion.

– Vi köpte först fem enheter men efter ett tag tog vi beslut att utöka med en till sex stycken för att få till en mer effektiv mjölkkningsrutin, berättar Mathilda.

En leverantör som ger bra service är a och o

Tillsammans med deras Servicetekniker Rolf Lilja, som faktiskt var med när gården återuppbyggdes 1994, och som har servat anläggningen under alla dessa år, så har familjen också diskuterat en hel del kring framtiden och hur gården ska utveckla framöver.

Just nu arbetar de med att markbereda för ett nytt ungdjursstall för att få plats med cirka 80 ungdjur under samma tak och på så sätt få en mycket mer rationell hantering av dem.

När det är klart så kommer de gamla ungdjursplatserna i kostallet byggas om till koplatser så att man kan utöka till 65 mjölkkor.

Framtidsplaner

Just nu står ett nytt boningshus högt på önskelistan med två nya medlemmar i familjen så börjar de bli trångbodda i det nuvarande huset som dessutom ligger en bit från själva gården, planen är att bygga ett nytt hus på gångavstånd från ladugården.

– Därefter är vårt mål är att kunna utöka besättningen till 120 mjölkkor och investera i två stycken mjölkkningsrobotar och på så sätt kunna bedriva en effektivare och mer lönsam mjölkproduktion, berättar Pontus. Vi vill bygga ett stall där det är så få tunga arbetsuppgifter som möjlig för att få en bättre arbetsmiljö, fortsätter Pontus.

Jag lämnar den vackert belägna gården Anrås, som den här dagen var både regnig och blåsigt, men jag förstår att när våren och sommaren kommer så är det fantastiskt vackert här. Man blir också väldigt glad att träffa människor som Pontus och Mathilda som är fyllda med så mycket positiv framtidstro.

Fakta om

ANRÅS GÅRD

Stenungsund, Bohuslän

Ägare: Pontus och Mathilda Sandén

Anställda: 1

Antal djur: 50 årskor, 50 ungdjur

Produktion: 10 800 kg ECM

Areal: 110 ha åker, 35% spannmål och resten gräs

DeLaval distriktschef i området

Göran Nilsson är kontaktperson för DeLaval i området.

Telefon: 070-6075461

Mail: goranf.nilsson@delaval.com

8 BRA-ATT-HA SAKER NÄR DU MJÖLKAR

Har du allt du behöver för en riktig effektiv och bekväm mjölkning?

Att ha de rätta verktygen gör att mjölkningstiden kortas ner och sliter mindre på dig. Var noga med hygien och byt ut slitna kläder och kärl. Här på bilden mjölkar Sara Harrysson i den gamla fina båsladugården från 1901 på Hamra Gård.

2 Mjölkharhandskar

Använd alltid handskar när du mjölkar. Mjölkar du olika grupper så byt handskar emellan.

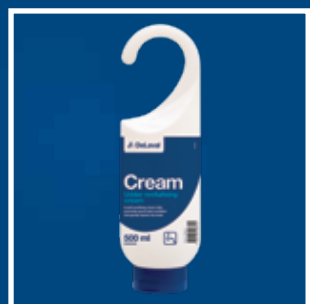
4 Kontrollkärl

Kontrollkärl finns i flera olika modeller. Se till att ha det som du trivs bäst med.

5 Mjölkarbälte Kangaroo

Se till att du har allt du behöver nära tillhands. Mjölkarbältet Kangaroo är utformat för att allt ska få plats.

7 Cream

DeLaval Cream är en dryg kräm som är skön för torra spenar, och även för torra händer.

8 Lättviktsstövlar

Bekväma, lätta stövlar med bra tåskydd. Det är viktigt att skydda fötterna.

1 Mjölkaroverall

Overallen är speciellt utformad för att hålla dig varm och torr i fuktiga och blöta miljöer. Ärmslut och allt från midjan och nedåt är skyddat med vattentåligt överdrag och de tre manschetterna gör att inget vatten rinner längs armarna. Bekväma fickor och med ett elastiskt ryggparti vilket gör denna mjölkaroverall till den bästa. Overallen har alla de praktiska detaljerna som en overall behöver.

3 Skumkopp med Biofoam Plus

Biofoam Plus rengör och mjukgör mycket effektivt. Doppa spenen i skumkoppen och låt skummet verka i 30 sekunder innan det torkas av. När bubblorna brister skapas en ytspänning som lossar smutsen och håller den kvar tills skummet torkas av. Biofoam Plus bildar tillsammans med skumkoppen ett ymnigt, drygt skum som är mycket hudvårdande.

6 Mjölkpall

Mjölkpallen avlastar knän, rygg och höfter under mjölkningen. Gasfjädern hjälper också till när man ska resa sig upp. Gastrycket ger då en extra "kick" uppåt och minskar belastningen på bl a knän och höfter. Sitthöjden är ställbar. Var noga med att ställa in den rätt, så att det känns bekvämt. Knävinkeln ska vara ca 90 grader, när man sitter ner. Alla remmar i selen är justerbara för individuell justering. Finns i två varianter beroende på mjölkarens vikt

Karin och Tore Johannesson har planerat det optimala dikostallet.

Välplanerat dikostall, in i minsta detalj!

Lättskött och bekvämt för både djur och skötare, det var fokus för **Tore** och **Karin Johannesson** när de byggde sitt dikostall.

– Det går nog inte att komma närmare det optimala dikostallet, säger Tore.

När Karin och Tore Johannesson på gården Tokarp, Tranås, år 2015 började fundera på att bygga ett nytt dikostall så gjorde Tore mycket förarbete för att hitta bästa lösning genom studiebesök och egna skisser. Han bollade också idéer med grannen **Göran Johansson** som har stor erfarenhet och intresse av just dikostallar (se nästa uppslag). Våren 2017 kom Tore i kontakt med DeLavals lokala säljare **Lasse Karlsson** och nya diskussioner och möjliga planlösningar övervägdes. Strax kom byggare CGM Bygg med i bilden och i samverkan kunde Tore, DeLaval säljare och byggare forma slutgiltig lösning.

Tore hade tuffa och höga mål för hur det färdiga dikostallet skulle bli. Så här i efterhand kan de sammanfattas i 3 punkter:

1. Djurens välbefinnande i centrum

- Bästa plats och utrymme för dikorn
- Mål att alla kalvar ska överleva och snabbt börja växa till sig

2. Lättarbetat stall

- Alla arbetsmoment skulle kunna klaras av med enbart en person
- Planlösningen skulle, så långt det gick, förenkla utförandet av de arbetsmoment som Tore erfarenhetsmässigt visste skulle kunna skapa mycket merarbete.

3. Underhållsfritt. Så långt det är möjligt

Hur blev det färdiga stallet?

Att beskriva alla detaljer som nu finns i det färdigt stallet skulle bli till en flera sidor lång artikel. Här hittar du de viktigaste.

En ätplats per diko med ett smart fångbås på foderfronten

Alla 80 dikor som har liggbås har tillgång till egen ätplats vid foderbordet. För att få till en planlösning med en ätplats per djur så blev det två liggbåsrader vid varje långsida i stallet med en tre meter bred, gemensam

gödselgång. Liggbåsen följer nya rekommendationer och är 1,3 m breda vilket ger bra kokomfort. Foderbordet är placerat mitt i stallet och har alltså en ätplats per ko. Stallet är planerat med dikor i grupp om 20 st, och med fyra sådan grupper blir det totalt 80 liggsängar.

Tack vare den läsbara foderfronten (se mer på sid 18) förenklas många arbetsuppgifter. Exempelvis blir det lätt att, vid behov, ta loss och lugnt flytta enstaka djur när övriga är fastlåsta vid foderbordet. Det blir också enkelt att genomföra dräktighetskontroller eftersom djuren är fastlåsta.

– Jag var verkligen nöjd med hur snabbt och effektivt dräktighetskontrollen gick i höstas. Några kor var inte dräktiga och jag tog snabbt beslut om vilka jag ville skicka till slakt. Där finns pengar att spara då dessa djur inte längre tar upp plats i stallet.

Ägare:

Tore och Karin Johannesson

Anställda: 1**Antal djur:** 80 dikor

Kalvgömmor som också kan användas om något djur är halt eller sjukt.

Kalvgömma

Framför liggbåsrader är kalvgömmor inplanerade. Framför liggbåsraden som är vänd inåt stallet, mot foderbordets håll är kalvgömmor breda och något nersänkta, (2 dm), för att göra det möjligt att göra en halvbädd som kalvarna kan bädda ner sig i och få en optimal komfort. Denna kalvgömma kan även användas för fullvuxna djur vid behov, tex vid halta eller sjukdom, och djuren kan då stängas in med grindar. Framför liggbåsen som är vända mot ytterväggen finns smalare kalvgömmor. Från denna gång leder dörrar ut ur stallet, som kan hållas öppna framåt våren. Kalvarna kan ta sig ut för att träna sig att vara vid och inom ett elstängsel, något som gör det lugnare och säkrare för kalvarna att senare vara med vid betessläppet.

Grindlösningar

Det finns grindar placerade så att man

Frostfria vattenkoppar är placerade så att de inte minskar antalet ätplatser

De låsbara foderfronterna underlättar vid dräktighetsundersökningar.

kan stänga av mellan liggbåsen och gödselgång bakom foderbordet, likaså mellan ströbädd och foderbord. Alla grindar står i 90 grader så att de går och öppna åt båda hållen. Detta är även en säkerhetsåtgärd när man jobbar på egen hand med djuren. Alla grindar som ska öppnas frekvent är också försedda med pinnlås.

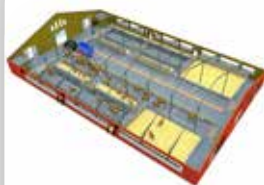
Rejäl tilltagen ströbädd för kalvning och annat

På Tokarp förespråkar man grupphållning och man har med avsikt valt bort att ha flera mindre kalvningsboxar. Djuren tillfrisknar oftast snabbare efter kalvning eller sjukdom när de får vara i kontakt med flocken. Därför har de istället en rejäl tilltagen ströbäddsyta där dikorna kan kalva. De har dock planerat in en plats med egen foderfront och vattenkopp där de kan sätta upp lösa grindar för en tillfällig box vid

extremt behov. Mellan ströbäddsyta och foderbordet är det en 4 meter bred gödselgång. Grindar kan stänga av ströbäddsyta och gödselgång och även vid detta foderbord används den låsbara foderfronten för att ibland låsa fast djuren. T.ex. vid arbetsmomentet öronmärkning av kalvarna så underlättas jobbet när dikorna står fastlåsta vid foderbordet, eller stängas ute från ströbädden med grindar. Detta ger en ökad säkerhet för den personen som gör jobbet. När kalvningssäsongen är över går ströbäddsyta att använda till bl.a. andra djur.

Utgödsling och vatten

Stallet har också frostfria vattenkoppar som var och en har egen vattenledning samt en genomtänkt utgödsling som inte är ivägen för minilastaren. Allt är helt enkelt genomtänkt in i minsta detalj.

Beställ vår Planeringshandbok för nötköttsstallar

I den hittar du en 3D-skiss av Karin och Tores stall bland annat. Skicka mail till: kottproducenter@delaval.com eller ring 08-550 29 580 Uppge namn adress och rubrik "Planeringshandbok Nötkött"

DeLaval distriktschef i området

Lasse Karlsson är kontaktperson för DeLaval i området.
Telefon: 070-631 2315
Mail: larsE.karlsson@delaval.com

Göran Johansson,
ordförande i NAB -
Svensk Köttrasavel i
samverkan.

Göran Johansson bor granne med Karin och Tore Johannesson, Tokarps, Tranås som det är en artikel om på föregående uppslag. Göran har en egen dikobesättning, är ordförande i NAB - Svensk Köttrasavel i samverkan, och är intresserad hur man får till en optimal planlösning för nya dikostall.

– Tre punkter som jag tycker är viktiga när man bygger ett nytt dikostall!

Göran Johansson har besökt ett antal nya dikostall, och har även jobbat som seminör och har då fått erfarenhet från många stall. ”En bra planlösning ska ha fokus på både att få till ett lättarbetat dikostall och skapa bästa förutsättningar för den produkt som stallet ska få fram: kalven”, säger Göran. Det är flera saker att tänka igenom och planera in i en planlösning för nytt dikostall med liggbås. Det är tre punkter som Göran lyfter fram:

1. En ätplats per diko med en låsbar foderfront

Det skapar förutsättningar för att många arbetsmoment blir lättarbetade, och ger djuren möjlighet att äta i lugn och ro.

2. En rejäl tilltagen yta för kalvning med en bra ströbädd

En stor yta så att flera kor får plats samtidigt och med yta så att kon vid kalvning och kalven får de bästa förutsättningarna. Arbetsmässigt blir det mer lättarbetat.

3. Noga planering av grindar

Grindar ska placeras så att man kan stänga av olika ytor så att det blir lätt att flytta och hantera djur. Det är också viktigt att man kan gå igenom från båda håll, samt att de är placerade så att de skapar säkerhet när man jobbar med djur.

Den låsbara säkerhetsfronten HLS10 underlättar vardagen

På Tokarps gård (sid 16-17) råder ett lugn trots att djuren är aktiva. De har den låsbara foderfronten HSL10 som är väldigt djurvänlig och nästan ljudlös. Den underlättar vid dräktighetsundersökningar, fastsättning av öronmärken och då man vill sortera djur.

Tore Johannesson berättar att det viktiga är att kunna sköta dessa arbeten på egen hand, utan extra personal. Då det är dags att knäppa fast öronmärken går det väldigt lätt.

”Man låser fast alla djuren i gruppen, sedan kan man bara gå med tången och knäppa fast märken på de som har tappat sina”, säger Tore. Öppningen kan vara i tre lägen; öppen uppe, stängd eller öppen nere. Eftersom den går att öppna åt båda hållen når korna till en större yta på foderbordet, utan att något trycker mot halsen. Det här innebär även att kon kan få bort sitt huvud den nedre vägen, ifall den halkar omkull och inte lyckas resa sig.

Fronten sitter på ett 2” rör i övre- och undrekant. Det här betyder att den kan kombineras med andra foderfronter från vårt sortiment, ifall man väljer att inte ha alla ätplatser låsbara.

Ägare: Mårten och Maria Walters**Antal djur:** 85 dikor**Areal:** 85 ha vall och bete

Har även egen gårdsbutik med försäljning av köttlådor.

Mårten Walters vid sitt nybyggda dikostall.

Djuren trivs bra på djupströbädd under vintern där LED-belysningen ger ett ljus som liknar dagsljus.

Mårten lyser upp – med LED

Nybyggt stall med djupströbädd

Mårten Walters berättar att han tog över gården 2007 efter sina föräldrar som hade drivit smågrisproduktion.

När Mårten tog över var grisproduktionen redan nedlagd och han byggde om de gamla stallarna för att kunna ha dikor istället. Gården driver han nu tillsammans med sin fru Maria, (som har arbete utanför gården) och barnen Hilding och Manfred, som tycker att det är roligt med djuren.

Varefter tiden gick kom funderingar på ett mer funktionellt stall, det gamla hade lågt i tak och krävde mycket arbete. Mårten önskade sig en lösdrift med djupströbädd, högt i tak och naturlig ventilation. Bygget började 2017 och blev klart under förra året.

– Jag är väldigt nöjd. Nu har vi plats för 85 dräktiga kor av rasen Limousin. Det är mer lättarbetat och djuren mår fantastiskt bra i djupströbädden, berättar Mårten. Djuren går ute helt fritt från april/maj till in i november i stora hagar. På vintern går de inne i lösdriften på djupströbädd.

Viktigt med bra belysning

Under bygget funderade Mårten en hel del över belysningen. Han förstod att LED är det som ligger i tiden.

– Jag ville ha ett bra ljus i stallet som fungerar både till oss som arbetar men givetvis även för djuren. Jag tror att ett bra ljus även ger fördelar när det gäller att korna visar brunst, säger Mårten. Det mesta jag hittade var belysning anpassad för industrin men så läste jag om DeLaval's LED-belysning som är speciellt framtagen för djurstallar.

DeLaval LED-belysning ger ett ljus som liknar normalt dagsljus och är anpassad för hur korna ser ljus. Mårten tyckte det var intressant och tog en diskussion med Johan Lindholm, distriktschef på DeLaval. Han hjälpte till med planeringen och nu är det 18 st armaturer som lyser upp den 55 x 33 meter stora stallet.

– Det ger verkligen ett jättebra ljus, berättar Mårten, dessutom drar ju LED mycket mindre ström än konventionell belysning.

Hur LED-belysning påverkar mjölkproduktionen

För dig som har mjölkproduktion har LED belysningen ytterligare en fördel. Den gynnar nämligen mjölkproduktionen.

LED-lamporna från DeLaval har rätt våglängd och styrka för att påverka talkottkörteln att minska produktionen av melatonin. Det gör i sin tur att levern ökar produktionen av hormonet prolactin och insulin tillväxtfaktor (IGF-1). Ökad IGF-1 ger ökad mjölkproduktion i juvret.

Stallkamera för större trygghet

Då stallet togs i drift skaffade Mårten även en Stallkamera från DeLaval.

– Det ger en ökad trygghet. Jag kan hålla koll på vad som händer från min telefon. Jag har faktiskt skaffat tre kameror till så jag har koll på stallet från flera olika vinklar. Det är bra vid t.ex. en kalvning, avslutar Mårten.

Marcus, Dick, Filip och Camilla har rekord i köpta aggregat E250M som de sedan installerat ute hos sina kunder.

Elstängselbyggareföretaget Delka rekommenderar aggregatet DeLaval E250M

DeLaval säljer elstängsel genom många återförsäljande butiker men företaget Delka i Östhammar sticker ut. Under 2018 köpte de in mer än 30 stycken **elstängselaggregat DeLaval E250M**. Stalltipset åkte till Östhammar och träffade **Marcus, Dick, Filip** och **Camilla** på Delka för att få veta varför de köpt så många av just aggregatet E250M.

Delka är ett företag som är proffs på stängsel och staket, de har byggt elstängsel i mer än 30 år och har många kunder. Delka bygger stängsel för nästan alla djurkategorier och de bygger med kvalitet. Kunderna är lantbrukare som vill ha stängsel för sin mjölkkor, ungdjur, kött djur, får eller hästar. Eller som vill stänga ute vildsvin, hjort, rådjur med flera vilda djur.

Delka har under sina 30 år som elstängselbyggare samlat på sig mycket kunskap och erfarenhet av olika produkter. Kunder upplever att de får ett gediget stängsel med bra funktion och som har väldigt lång livslängd. En årsomsättning på 13 milj kr vittnar om att de har många nöjda kunder. Delka väljer noga vilka produkter de använder och vilka leverantörer som de köper ifrån. DeLaval har varit leverantör åt dem i mer än 15 år.

Varför har då Delka valt att använda E250M i många elstängselbyggen?

Sammanfattningsvis får vi följande återkoppling:

- E250M fungerar bra. Passar bra till användning i jordbruket
- Aggregatet är prisvärt för att vara så kraftfullt
- Enkel att använda

Flertalet av de E250M som köpts in har Delka monterat upp när de byggt elstängsel till sina kunder. En del har de sålt ifrån sin butik i Östhammar.

Delka vill också lyfta fram att DeLaval har en bra service. Bland annat så är DeLaval serviceverkstad för elstängselaggregat smidiga att ha kontakt med. Om ett äldre aggregat behöver repareras får man snabbt prisförslag som är prisvärt, och en snabb service med reparerat aggregatet i retur.

**Bra
pris**

DeLaval elstängselaggregat E250M

Det mest kraftfulla aggregatet i DeLavals sortiment, laddningsenergi 25 Joule. Passar till mycket långa stängsel i tuffa förhållanden. Utgående spänning på stängslet indikeras via LED display. Ordinarie pris 4.945,- exkl moms.

**Just nu kampanj!
köp kraftfulla E250M för**

3.995,- exkl moms

DELAVAL WEBBUTIK eller ring 08-550 29517
Leveranser direkt hem till dig

- Gör beställningen när du vill
- Fri frakt vid leveranser över 2 000 (exkl moms)
- Snabba och säkra leveranser
- Faktura med 30 dagar netto

Om du saknar inloggning,
kontakta orderservice.sverige@delaval.com
så återkommer de med inloggningsuppgifter.
Frågor & kundtjänst, telefonnummer: 08-550 295 17

Nyhet

Blå elstängseltrådar – för att djuren ser dem bättre

DeLaval lanserar i vår en ny serie blå elstängseltrådar. Anledningen till att de är blå är inte bara för att vi på DeLaval gillar blått utan det baseras faktiskt på forskning. Men varför skulle då mjölkkor, köttjur, hästar eller till och med vildsvin se en blå tråd bättre?

För att förklara detta fenomen så får man ha med vad som finns i och hur våra ögon fungerar. Vi människor har tre stycken så kallade ”tappar” i våra ögon, men de flesta däggdjur bara har två. Det är ”tapparna” i ögat som står för färgseendet.

För att göra en lång historia kort så har man i tester dragit slutsatsen att däggdjur bara kan urskilja blått av de tre grundfärgerna blått, grönt och rött. Vill du läsa mer sök på www.djur.cob.lu.se/Svar/Färgseende och informationen du hittar där kommer från ”Info om djur, Biologiska institutionen, Lunds universitet”.

Bilden ovan är tagen av en testvärd hösten 2018.

Den blå tråden syns bra på bilden! Testvärd är Katarina Tordsdotter, som arbetar på DeLaval, och som har egna hästar och får.

Katarinas erfarenheter från hösten 2018 var att blått band var det som var bäst när det gäller ha ett bra synligt band.

Det finns både blå tråd och blått band i sortimentet. Båda har bra ledningsförmåga då det även finns koppartråd som ledare, i kombination med rostfri ledare.

Nyhet!

Polytråd BL2
Blå 2 mm polytråd
i 250 meter rulle

Nyhet!

Polyband BL10
Blå 10 mm polyband
i 200 meter rulle

Läs mer om
alla trådar och
band i bifogad
elstängsel-
broschyr

Byggt för att klara alla typer av mark

– även torr och hård jordyta

I tillfälliga stängsel använder man lätta stolpar med isolatorer inbyggda eller förmonterade i stolpen. Med fördel kan stolpen vara försedd med trampplatta för att göra det lättare att sätta upp stängslet.

Premiumstolpe för tillfälliga stängsel

Premium plaststolpen från DeLaval har fasta tråd och bandhållare. DeLaval plaststolpe Premium har dessutom en konstruktion med detaljer som ger unik styrka

- Kraftigt sick-sack förstärkning i gjutningen
- Håller stolpen rak och formstäv
- Unik förstärkt fot med 9 mm diameter stålspek – du kan trycka ned med full kraft
- Stålspetsen har ett ingjutet spikformat huvud

Utformningen av stålspetsen och trampplattan gör att stängslingen går smidigt och snabbt.

Dessutom är trampplattan förstärkt för att klara kraftigt nedtryckning i hård jordyta.

Stolpen finns i längderna 115, 145 och 169 cm i vit färg (145 cm finns även i rosa)

Här ser du skillnaden mellan premiumstolpens kraftiga spik och spiken på en vanlig stolpe.

Vattenkar till betet

– hämta i butik eller beställ hemleverans*

Snart är det dags att släppa djuren på bete, se över och planera tillförseln av vatten redan nu. Djuren skall ha tillgång till friskt och rent vatten. Vattenkar som är tillverkade speciellt för betesdrift fungerar bäst.

Kontakta din butik eller DeLavalrepresentant så du har dem hemma i tid.

En mjölkko har stort behov av vatten av bra kvalitet och utan tillräcklig tillgång av vatten blir mjölkproduktionen lidande. Detta gäller självklart även när djuren är på bete och här ställs samma krav på vattenmängd och kvalitet. Korna vill helst ha stora drickytor och inte gå för långt för att få tag i vatten. Flera kar ger också en bättre effekt.

Beteskar P400, P600 och P1000

Dessa kar är speciellt tillverkade för betesdrift, flottöten monteras skyddad i ett speciellt skyddat utrymme.

Karen har tömningsplugg för enkel spolning och rengöring.

- Tillverkat i UV-beständigt plastmaterial av hög kvalitet
- Oval form ger mer plats för djuren
- Enkelt att rengöra med stort dräneringshål
- Inbyggd spillkant minskar vattenspill
- Flottör kan eftermonteras för automatisk fyllning
- Tre storlekar; 400, 600 och 1 000 liter

*) Kontaktuppgifter - se sid 21

TIPS OCH TRICK NÄR DU ANVÄNDER DELAVAL STALLKAMERA

DeLaval Stallkamera har fått stor spridning med flera tusen sålda kameror. Den används till många olika inriktningar som kalvning, lamning, fölning, bevakning av verkstäder, maskinhallar och mycket annat. Vi har genom åren skaffat oss mycket erfarenhet av kameran som vi gärna vill förmedla. En av våra specialister, när det gäller att sälja och ge support på DeLaval Stallkamera, är Jan Pettersson.

Saknar du trådlöst WiFi eller har du svag signal där kameran ska sättas upp?

Tips 1

Köp en mobilrouter, för 4G-nätet. Om du har mobiltäckning för din mobiltelefon där du tänkt ha Stallkameran så kommer en 4G-router också att få bra mottagning. Välj en 4G-router som är lätt att jobba med. Vi kan ge förslag på några olika modeller som vi har bra erfarenhet av. Ring och fråga oss, se nedan

Tips 2

Tänk på att aktivera WPS funktionen på både Wi-Fi router och kamera om du ska koppla upp den trådlöst. (WPS aktiveras med en knapp på kamera och router) Om kameran ska kopplas upp via LAN-kabel från routern behöver inte WPS-funktionen användas.

När kameran är uppkopplad finns det många inställningsmöjligheter, så som aktivering av bildens HD-kvalitet och rörelsevakt.

Tips 3

Gå in på inställning i appen på respektive Stallkamera som du har upplagd, klicka upp Advanced Setting

- För att aktivera bildens HD-kvalitet, klicka på Video Quality och aktivera Primary (HD) Viewing
- För att aktivera eller avaktivera rörelsevakt klicka på Alarm Actions därefter Motion detection. Aktivera On eller Off

Jan Pettersson på DeLaval

Jag möter många som uppskattar den hjälp som en kamera ger vid övervakning av kalvningar. Att kunna använda sin telefon eller läsplatta för att enkelt "titta till" djuren skapar en trygghet som är värdefull, både ur djurhälsoperspektiv och ekonomiskt. Kontaktuppgifter till mig:
Jan Pettersson 070-566-26-20,
eller
kontakta din lokala DeLaval kontaktperson.

Här delar han med sig av sin erfarenhet och har här noterat några "Tips och tricks". Kameran är IP66-klassad vilket innebär att den klarar att sitta både utomhus och i tuffa stallmiljöer. Den kan kopplas upp till en router via LAN-kabel (finns i förpackningen) eller till ett trådlöst Wi-Fi med hjälp av WPS-aktivering (Wi-Fi Protected Setup), om lokal router har den funktionen.

Var är bäst att placera kameran i stallet och behöver man ha mer än en Stallkamera?

Det är en fråga som vi ofta får från kunder som ska köpa Stallkamera. DeLaval Stallkamera har 90 graders vidvinkel som gör det lätt att hitta en bra placering.

Tips 4

Om du vill ha överblick på hela stallet så försök sätta Stallkameran högt, och gärna i ett hörn för att undvika "döda vinklar". OBS! Stallkameran behöver tillgång till 220 V. Är stallet långt, mer än ca 30 meter, så är det en fördel att ha två st Stallkameror, en från vart håll.

Tips 5

Det är en fördel om du har nattbelysning. På natten blir bilden svartvit och du förlorar en del av djupseendet men finns det nattbelysning så har du fortsatt mycket bra överblick.

Ägare: Anders Tuveesson
Antal djur: 100 mjölkande
Produktion! 10 500 kg ECM.

Skyddet monteras fast med hjälp av lister.
Det blir mycket hållbart.

Att korna ska ha en ren tallrik att äta ifrån är en viktig hygienfaktor, tycker Anders Tuveesson.

Rent på bordet – bra för hygien!

Korna äter från ren "tallrik"

– Det är viktigt för djuren att ha rena foderbord, det är ju deras tallrik, säger **Anders Tuveesson** Magnarp, Vittsjö. Det ger en bättre hygien och det är bra för mina kors hälsa.

Lätt att rengöra

Stalltipset besöker Anders Tuveesson på gården Magnarp Vittsjö som ligger utanför Hästveda i Skåne. Anders har byggt ut sitt stall från från 80 liggbås till 130 liggbås + ungdjurs avdelning. Som en del av projektet har han även låtit installera foderbordsskyddet FTC på foderbordet.

Varför valde du foderbordsskyddet FTC?

– Jag ville ha ett foderbord som är enkelt och lätt att rengöra som dessutom är hygieniskt. Det fann jag med denna lösning, säger Anders. I den äldre delen har jag foderbord av polyesterbetong men de är svåra att få tag i dag, så jag satsade på denna lösning. Först la vi den i ungdjursdelen det tog lite tid men när vi sedan la det på kornas foderbord gick det snabbt. Vi hade nog fått lite rutin, skrattar Anders. Jag är väldigt nöjd med den lösningen säger Anders. Funktionsmässigt ger det bra hygien och det väldigt enkelt att sopa rent, faktiskt lättare än polyesterbetongen.

Utökade till 130 liggbås och robotar

Anders tog över gården efter sin morbror 1998.
– Jag är faktiskt 6:e generationen här på gården fortsätter Anders. Då hade vi 20 kor och 50 suggor, idag har vi fokus på mjölk med 100 mjölkande kor plus ungdjuren.

2009 byggdes nytt stall på gården med 80 liggbås och en VMS och 2015-2018 byggde Anders ut stallet till 130 liggbås och utökade med ännu en DeLaval VMS.

På gården finns det ett utfodringssystem bestående av en stationär mixer och bandfoderfördelare från Delaval. I gödselgångar ligger det 18 mm gummimattor. Och för kornas komfort finns det två stycken frihängande ryktborstar. Nu jobbar Anders på att fylla upp stallet med egen rekrytering.

7:e generationen står på tur

– Jag har 2 söner, Jesper 22 år och Jakob 18 år, och det är tänkt att Jesper ska börja jobba på gården nu under sommaren säger Anders. Det är snart dags för 7:e generationen att engagera sig i gården, avslutar Anders med ett leende.

Fakta om foderbord FTC

DeLaval foderbordsskydd FTC är en livsmedelsgodkänd produkt i en grön färg som är helt ofarlig att slicka på. Den är syrabeständig och slitstark, vilket gör att den behåller sin släthet. Detta minskar risken för bakterietillväxt i fodret och gör DeLaval FTC lätt att hålla ren.

Foderbordsskyddet är tåligt och kan användas på körbart foderbord med traktor.

Beställ DeLaval FTC i den längd, 5, 10 resp 15 m och bredd, 1 eller 1,2 m, du önskar. Montering kan du göra själv, snabbt och enkelt. Skivan hålls stadigt på plats med hjälp av unika aluminiumprofiler. Hörnprofiler i plast ger en hygienisk övergång mot foderbordskanten.

DeLaval gödselseparator kan vara ett utmärkt alternativ för den som vill effektivisera sin gödselhantering.

Fakta
om

ODENSVIOLM
Gamleby, Småland

Ägare: Fredrik Svensson, Karin och Stefan Löwenborg

Areal: 650 ha. Odlar vall, majs, åkerböna, vete

Antal djur: 500 mjölkande, 180 sinkor. Totalt ca 1 300 djur

Produktion: 10 000 ECM

Anställda: 10 st

Gödselseparering ger effektiv lagring och lägre transportkostnader!

DeLaval gödselseparator är en robust lösning som ger en flytande och en fast fraktion. På Odensviholm behövs DeLavals gödselseparator främst för att effektivisera lagring och transport av gödseln, samt för att underlätta spridningen ute på fälten.

Kunskap och viss utrustning fanns redan på gården

Vi träffar **Fredrik Svensson** uppe på loftet till en av ladugårdsbyggnaderna i slutet på november för att höra hans åsikter om DeLavals nya gödselseparator. Från loftet har man översikt över de ca 500 mjölkande korna. På gården finns totalt 1 300 djur vilket gör att gödselhantering är en viktig fråga.

Fredrik berättar att gården tidigare haft gödselseparering kopplat till en biogas-anläggning men den stängde de ner för några år sedan. Därefter har kostnaderna för bland annat transporter av gödsel skjutit i höjden och de har velat hitta en ny lösning.

– Därför blev vi intresserade när DeLaval distriktschef Robin Hast kom och berättade så entusiastiskt om DeLavals nyhet, fortsätter Fredrik. Vår målsättning är att kunna separera gödseln och sedan transportera

den fasta fraktionen längre bort till arrendegårdar. Här på Odensviholm flyttas 12 000-15 000 m³ gödsel årligen, vilket kostar minst 300 000 kr per år. Vi vet av erfarenhet att separering sänker fraktkostnaderna. Eftersom vi redan hade huset och transportskruven var det i stort sett bara att plugga in den nya separatoren och köra. Ingen ytterligare planering behövdes, det var ut med det gamla och in med det nya, samma elskåp och så vidare. Det förenklade naturligtvis beslutet, summerar Fredrik.

På gården finns även den speciella lösningen med brunn i brunn. Den stora brunnen används som lagringsbrunn och i den har man en mindre ring som utgör en 15 m³ brunn. Denna lilla brunn fylls på från ladugården och om man av någon orsak inte kan köra separatorn, så svämmas gödseln ut i den stora brunnen.

På gården gör man alltid en okulär besiktning innan separatorn startas. De tycker det är viktigt att se att allt är som det ska från pumpbrunn till mottagarbrunn, innan man manuellt startar separatorn. Avstängningen sker däremot automatiskt med hjälp av ett ekolod som känner av att lilla brunnen är tom. Ekolodet mäter brunns djup och därför vet man också att det finns gödsel att separera innan man startar.

Det är viktigt att alltid ha ett överflöde av gödseln till separatorn för att inte sållet ska köra fast. I fall pump eller annat stannar så stannar även separatorn som en säkerhetsåtgärd. Fördelen med brunn i brunn metoden är även att inte maskinerna kan stå och tugga på hur länge som helst, utan man kör i stötar och systemet stänger av sig per automatik.

Enkel uppstart och robust system

Gården upplevde inga inkörningsproblem då separatorn togs i bruk och nu har den gått i 3 månader. Underhållsrekommendation är att rensa separatorn var tredje månad. Fredrik har ännu inte rensat den och säger att separeringen nu tar lite längre tid men att kvaliteten på separeringen inte har försämrats.

Nu körs separatorn 4-5 gånger per dag

och i ca 30 minuter per tillfälle. Totalt körs ca 60 m³ gödsel genom separatorn per dag, men detta varierar beroende på gödseln.

Robust maskin

DeLaval's gödselseparator får beröm för sin robusthet. Skruven har ett bakre och främre lager vilket ökar livslängden och ger en jämn separering över hela sållet. "Det sliter mindre på skruven då den hålls stabil och går jämnt", säger Fredrik. Modellen som Odensviholm har pressar gödseln upp till 30% TS-halt, men på gården har man valt att inte ta ut hela kapaciteten och håller sig till 25% TS-halt. Den lite fuktigare gödseln går lättare att lägga i plansilos och den packas väldigt tätt. "Vi har plansilofack på arrendegårdarna, det går att fylla upp ett helt fack. Framåt våren kan man lägga den fasta delen i stugar", berättar Fredrik. "Att separera frigör lagringsutrymme i brunnen, vilket är bra eftersom det brukar vara fullt fram mot mars", berättar han med ett skratt.

Snabb och effektiv spridning

Den fasta delen blir så fin att den går att sprida ut på vall på hösten.

– De som körde i höstas tyckte att det var underbart att sprida detta. Det fanns inga klumpar och det ger inga problem med sporer. Vi använder oss av en tvåvägsspridare och spridningen går fort, konstaterar Fredrik. Snart är det dags att ta nya värden på gödseln, då vet vi hur spridningen kommer att gå till. Önskemålet är att kunna sprida den mer fosforrika gödseln längre bort. Nu till våren kommer vi att sprida de första flytande fraktionerna, den är kväverik och är bra till vallen. Det

blir spännande att se resultatet. Det kommer att gå fortare att sprida, att fylla transportbilar och gödselspridare. Påfyllningen blir smidigare tack vare mindre mängd partiklar som fastnar i fördelare.

På gården finns mycket ungdjur och för att göra det enklare att sprida denna gödsel har man ett system där den flytande delen pumpas ner till ungdjursbrunnen. Vätskan blötlägger den tjocka gödseln och detta är ett tankesätt som är viktigt då man planerar större gårdar. Utan den flytande fraktionen är gödseln svår att lasta och då måste man späda ut det med vatten istället, vilket den rådande vattenbristen inte alltid tillåter.

Framtida affärsmöjligheter

– Nästa steg vore att homogenisera det och sälja på säck, säger Fredrik som tror att det finns en jättemarknad för det. Den separerade gödseln kan blandas ned i matjorden, detta ger en väldigt bra kvalitet.

Summering av fördelarna med separering

- Minskat lagringsutrymme och billigare transportkostnader.
- Olika sorters gödsel fraktioner som ger större valmöjligheter.
- Flytande fraktionen innehåller mer kväve och är bra till vallen.
- Bra att kunna flytta fosfor längre bort.

DeLaval distriktschef i området

Robin Hast är kontaktperson för DeLaval i området.
Telefon: 073-153 6056
Mail: Robin.hast@delaval.com

KLART FÖR MJÖLKNING

Din utrustning från DeLaval fungerar som bäst när du diskar med våra diskmedel. Inget konstigt med det, de är utvecklade för att fungera tillsammans.

Mjolkproduktion är en komplex verksamhet där alla delar måste fungera tillsammans. Varje gång det är dags för mjölkning så ska din anläggning vara i bästa skick för att utvinna, transportera och förvara mjölk av högsta kvalitet. Därför tar vi på DeLaval ett helhetsperspektiv på hela mjölkningsprocessen, från diskmedel och vattenkvalitet, till mjölkningsrutiner och rådgivning.

Med KLART FÖR MJÖLKNING menar vi att allt ska vara klart och under kontroll för den allra viktigaste uppgiften på varje mjölkgård; nästa mjölkning! Allt ska vara klart för mjölkning när mjölkningsorganet sätts på. Varje gång, varje dag varje vecka. Vi på DeLaval hjälper dig att alltid vara KLAR för mjölkning!

VAD HINDRAR DIG FRÅN ATT VARA KLAR FÖR MJÖLKNING?

PROTEIN

Ger regnbågsliknande beläggningar på utrustningen

FETT

Fettavlagringar ger en fet yta, som känns

MINERALER

Mineralavlagringar ger ett puderliknande utseende. Det kan vara vitt eller orange/rött beroende på typ.

BIOFILM

Komplexa levande kolonier av bakterier och andra mikroorganismer som kan vara svåra att diska bort med den vanliga rutinen.

GÖR DIG REDO FÖR ATT UTVINNA, TRANSPORTERA OCH LAGRA MJÖLK AV HÖGSTA KVALITET.

Vi på DeLaval hjälper dig att:

Välja rätt diskmedel utifrån dina förutsättningar och vattenkvalitet.

Finjustera alla 6 diskingsparametrar utifrån din gårds förutsättningar.

Använda din mjölkningsutrustning och förbrukningsvaror på bästa sätt.

Ställa in din diskingsutrustning på rätt sätt, utifrån dina behov.

VÅR GÅRD ÄR KLAR FÖR MJÖLKNING

GÅRDENS NAMN
PLATS
BESÄTTNINGSTORLEK
PRODUKTER

FINNÅKER MOON
FELLINGSBRO
170 MJÖLKKOR
ULTRACLEAN & CIDMAX

“Vi har använt UltraClean (Ultra) och Cidmax i 10 år nu och vi är mycket nöjda. Det är produkter som håller vad de lovar. En del letar efter det billigaste diskmedlet och byter ofta. Sen oroar de sig för om det kommer att fungera. Vi värdesätter verkligen helhetskonceptet med DeLaval; med utrustning, service och diskmedel som är anpassade till utrustningen. Vi är trygga med att det fungerar och vi vill inte behöva bekymra oss om detaljer.”
Viktor Bergkvist

Se till att din mjölknings-
anläggning fungerar lika bra
idag som när du köpte den!

GÅRDENS NAMN
PLATS
BESÄTTNINGSTORLEK
PRODUKTER

MR. LAVRIJSEN
NEDERLÄNDERNA
185 MJÖLKKOR
ULTRACLEAN & CIDMAX

“ Det är inte värt risken
att få problem med
mjölk kvaliteten för en
liten prisskillnad på
diskmedel. ”

Vi på DeLaval
tillverkar alla våra
diskmedel i vår
egen fabrik, med
full kontroll på
såväl råvaror som
produktion. För
en jämn och hög
kvalitet!

Våra alkaliska bästsäljare har
bytt namn men är fortfarande
samma effektiva diskmedel

De heter nu:
UltraClean™
SuperClean™
BasixClean™

Fakta
om

GLINDRANS GÅRD
Björkvik, Södermanland

Glindrans gård – testgård för Clover™ spengummi!

Glindrans gård, Björkvik, har under 4 år varit testgård för Clover spengummi. Gården har 240 årskor med en avkastning på 11 300 kg. Korna mjölkas i ett 2x10 fiskbestall 3 gånger om dagen.

Ägare:

Camilla och Per Wennerholm

Antal djur: 240 mjölkande

Produktion: 11 300 ECM

Mjölkningsanläggning:

2x10 DeLaval fiskbensstall

Clover spengummi blev snabbt en storsäljare på marknaden när den lanserades för några år sedan. Från sommaren 2018 har **Camilla** och **Per Wennerholm** på Glindrans gård mjölkat med en vidareutvecklade design av Clover, den som idag tillverkas och säljs. Den förbättrade designen ger bästa möjliga mjölkningsegenskaper. Se på nästa sida ner vad ladugårdsförmännen **Kennet** och **Maria** säger om ”nya” Clover. På Glindrans gård utfodras, så långt det är möjligt, med inhemska fodermedel. Ser det som en faktor i det egna arbete mot klimathotet i världen. Korna utfodras med en vall och majs foderbaserad foderstat med ärtor åkerböna och spannmål expro samt sojan fasas ut. Fodermedlen blandas till ett fullfoder som man utfodrar 8 gånger/dygn. Besättningen är SLB-kor som svarar bra mot denna foderstat.

Lönsamheten är alltid i fokus

Besättningen har genom åren vuxit till dagens 240 årskor. Från början fanns det 40 kor. Per Wennerholm säger: Det är en gård och region som är lämpad för mjölkkor. Vi i familjen tillsammans med personalen har ett stort intresse av kor. Sedan en tid till tillbaka är även vår dotter Ida med i verksamheten. Vi har alltid satt ekonomin i fokus och det ska gå att tjäna pengar även vid tider med lågt mjölkpris. Är man företagare så får man se till att intäkterna över tid är större än kostnaderna. Vi lyssnar gärna till goda råd, men sedan tar vi egna beslut med utgångspunkten vad som är bäst för oss. Vi vill hela tiden se möjligheter och hitta vår egen väg till en bra och lönsam mjölkproduktion.

Clover främjar juverhälsan

När det gäller att hålla god ekonomi så är det bland annat två viktiga punkter på Glindrans gård: juver- och kalvhälsan. Clover spengummi har varit en pusselbit i arbetet med hålla bra juverhälsa. Om och när det inträffar en juverinflammation så skickar man iväg ett prov för att få veta vilken bakterier som orsakat inflammationen, och på så sätt, om möjligt, göra rätt insatser för att förhindra nya juverinflammationer.

Hygien för bra kalvhälsa

När det gäller kalvhälsan har Camilla och Ida tillsammans med personalen ett stort intresse. Man har provat flera sätt att jobba med kalvar. Ett exempel på dagens rutiner är att man har ensamkalvboxar i byggklossar. När kalven flyttar vidare till gemensambox så tar man ut ensamboxarna, tar isär byggdelarna och högtryckstvättar och desinficerar alla delar. Allt för att hålla smittrycket så lågt som möjligt.

Ida och Camilla satsar hårt på att få friska kalvar.

” Vi har sett en tydlig förbättring av celltalen och juverhälsan sedan vi började med Clover™. ”

– Den ger en bra urmjölknings, kortare mjölkningstider, maskinen kan tas av snabbare – allt bidrar till en skonsammare mjölkning och bättre juverhälsa. Vi som arbetar i ladugården här på Glindran tror benhårt på Clover, säger ladugårdsförmännen Kennet och Maria, som mjölkar korna på Glindrans gård.

- Förbättrad design ger bästa mjölkningsegenskaper
- Långtidstestad hos referenskunder med goda resultat och nöjda kunder

GummiDirekt

Gummileveranser direkt hem till dig:

- Leverans 2 gånger/år - vår och höst
- Aktuella delar enligt rekommenderade bytesintervaller
- Du får optimal funktion på mjölkningen året om
- Starkt reducerat pris - 35-40% rabatt

Har du inte redan GummiDirekt-leveranser?

Kontakta oss för mer information

Tel: GummiDirekt 08-550 295 17

E-post: gummidirekt@delaval.com

Eller kontakt din lokala DeLaval servicetekniker

Inredning från DeLaval underlättar vardagen!

Kay Andersson har investerat i de senaste inredningsnyheterna från DeLaval.

Behandlingsfronten samt den praktiska grinden HAO1.

Säker hantering av nykalvade kor

Kay vill gärna hitta lösningar som gör att arbetet på gården lätt kan genomföras av en ensam person. Samtidigt får det inte vara farligt och man ska lätt kunna ta sig undan om det finns klämrisk.

– Jag ser stor nytta i att använda behandlingsfronten när jag har oroliga nykalvade kvigor som inte riktigt vill acceptera kalven. Då fixerar jag henne en stund så att kalven får tid att närma sig och börja dia. Då undviker man säkerhetsrisker och kon får snabbare en bra relation till kalven, berättar Kay. Behandlingsfronten är också bra att använda vid seminerings och dräktighetsundersökningar. Den är också perfekt när veterinären ska ge sprutor eller undersöka djuret. Fronter går dessutom att flytta runt i stallet, den passar överallt tack vare standardmått.

Fakta om

GAMLEBYN

Skärblackska, Östergötland

Ägare: Kay Andersson

Antal djur: 130-150

Produktion: Nötkött

Ras: Hereford i första korsning

DeLaval grind för människor och djur HAO1

Grinden HAO1 är en annan nyhet som Kay nappat på. Grinden är en modul som kopplas ihop med en 4-rörs teleskopgrind eller en PW2 skiljevägg med vertikala rör. På Gamlebyn är HAO1 kopplad till en PW2 skiljevägg som är utrustad med pinnlås. HAO1 modulen fungerar bra då man delar två tjurgrupper från varandra. ”Då är det lätt att ta sig från en grupp till en annan genom den lilla öppningen, vilket minskar risken för att klämma sig”. Man kan också öppna upp hela skiljeväggen då man behöver flytta flera djur mellan grupperna eller då man vill köra in med traktor. HAO1s robust ram gör att det inte behövs något undre rör som man riskerar att snubbla över. Snubbla kan få katastrofala följder speciellt då man är bland tjurar, säger Kay. – Montaget gick smidigt. Vi är väldigt nöjda med att tänket hålls lika, man lär sig att montera saker och ting enkelt då man vet hur logiken är. Man vet att man behöver en 24 och 19 nyckel – inget annat behövs, säger Kay.

Vill du inte ha reklamutskick från DeLaval? Du får detta utskick därför att du har ett kundnummer hos oss och är markerad som mjölkproducent. Om du inte längre vill att vi skickar kampanjblad, tidningen Stalltipset eller eventuella andra reklamutskick till dig så kan du enkelt skicka ett e-postmeddelande till sverige.info@delaval.com och ange det kundnummer som står ovanför din adress. Vi markerar då att du inte vill ha utskick. Om du har slutat med djur kan vi ta bort ditt kundnummer helt om du så önskar.